

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
DOTYCZĄCE DZIAŁAŃ ZAPEWNIAJĄCYCH
BEZPIECZEŃSTWO
MŁODZIEŻY MIESZKAJĄCEJ W INTERNACIE
ZESPOŁU SZKÓŁ ELEKTRONICZNYCH W RZESZOWIE.**

Rzeszów 2017

Spis treści:

I.	Podstawa prawna.....	3
II.	Postanowienia ogólne.....	3
III.	Zwolnienia wychowanków z internatu w ciągu dnia.....	4
IV.	Zwolnienia do domu rodzinnego lub rodziny w ciągu tygodnia.....	4
V.	Zwolnienia wychowanków na imprezy organizowane przez szkoły.....	4
VI.	Zwolnienia wychowanków na czas uczestniczenia w zajęciach dodatkowych organizowanych poza internatem/szkołą macierzystą.....	5
VII.	Procedury podczas odwiedzin wychowanków internatu.....	5
VIII.	Procedura powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów wychowanków o trudnych sytuacjach wychowawczych.....	5
IX.	Procedura pozostania wychowanka w internacie na weekend.....	5
X.	Zagrożenie pożarem, wybuchem i zatruciem.....	5
XI.	Obecność na terenie internatu osób niepożądanych lub zwierząt zagrażających bezpieczeństwu wychowanków	6
XII.	Uszkodzenie lub zniszczenie mienia internackiego	6
XIII.	Kradzieże na terenie internatu.....	7
XIV.	Niebezpieczne narzędzia, przedmioty i substancje w posiadaniu wychowanka w internacie.....	7
XV.	Nagła niedyspozycja zdrowotna wychowanka.....	8
XVI.	Wypadek, któremu uległ wychowanek podczas zajęć opiekuńczo-wychowawczych.....	8
XVII.	Udzielanie wychowankom pierwszej pomocy przedlekarskiej	9
XVIII.	Wyjazdy wychowanka do domu bez zgłaszania, powtarzające się nieobecności.....	10
XIX.	Oddalenie się wychowanka od grupy w czasie wycieczki/ imprezy internackiej.....	10
XX.	Palenie papierosów (w tym papierosów elektronicznych) na terenie internatu.....	11
XXI.	Wychowanek pod wpływem alkoholu bądź środków psychoaktywnych.....	11
XXII.	Informacja, że wychowanek niepełnoletni przejawia zachowania świadczące o demoralizacji.....	11
XXIII.	Wychowawca podejrzewa, że wychowanek może być pod wpływem alkoholu/ innych środków.....	12
XXIV.	Wychowawca znajduje na terenie internatu substancję przypominającą wyglądem narkotyk	13
XXV.	Wychowawca podejrzewa, że wychowanek posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk	13
XXVI.	Akty przemocy i agresji w szkole.....	14
XXVII.	Postępowanie wobec ofiar przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie.....	16
XXVIII.	Cyberprzemoc - przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych....	16
XXIX.	Policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego w internacie.....	18
XXX.	Postępowanie w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa	19
XXXI.	Ujawnienie przestępstwa ściganego na wniosek pokrzywdzonego na terenie internatu...20	
XXXII.	Zamach samobójczy wychowanka.....	21
XXXIII.	Żałoba po śmierci wychowanka.....	22
XXXIV.	Konieczność powiadomienia rodziców o śmierci wychowanka w czasie zajęć opiekuńczo-wychowawczych.....	22
XXXV.	Epizod psychotyczny wychowanka.....	24
XXXVI.	Incydent bombowy	25

I. Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2016 r. poz. 1654 oraz z 2017 r. poz. 773 ze zmianami).
2. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zmianami).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783 i [1458](#) ze zmianami).
4. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. [1943](#), [1954](#), [1985](#) i [2169](#) oraz z 2017 r. poz. [60](#), [949](#) i [1292](#) ze zmianami).
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949 ze zmianami).
6. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. [ochronie zdrowia psychicznego](#) (Dz. U. z 2017 r. poz. 882 ze zmianami).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532 oraz z 2017 r. poz. 1643 ze zmianami).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. poz. 1249).
9. Regulamin Internatu Zespołu Szkół Elektronicznych.

II. Postanowienia ogólne:

Ilekróć mowa w niniejszej procedurze o:

Internacie – należy przez to rozumieć Internat Zespołu Szkół Elektronicznych w Rzeszowie

Dyrektorze – należy przez to rozumieć dyrektora Zespołu Szkół Elektronicznych w Rzeszowie

Kierownikowi - należy przez to rozumieć kierownika Internatu Zespołu Szkół Elektronicznych w Rzeszowie

Rodzicach – należy przez to rozumieć rodziców (prawnych opiekunów).

III. Zwolnienia wychowanków z internatu w ciągu dnia.

Wychowanek – mieszkaniec internatu ma prawo do wyjścia poza teren internatu w celu załatwienia spraw osobistych w czasie wolnym tj. w godzinach od zakończenia zajęć szkolnych do godziny 16.00 bez uzgadniania z wychowawcą oraz do zwolnienia za zgodą wychowawcy w godzinach od 19.00 - 20.30. Wychowanek może uzyskać zgodę na zwolnienie do 21:30 po wyrażeniu zgody przez rodzica (opiekuna prawnego).

W czasie nauki własnej (08:00-10:00 i 16.00-18.00) wychowanek może uzyskać zgodę na zwolnienie tylko w uzasadnionych przypadkach.

W przypadku zwolnienia wychowanek musi:

Zgłosić chęć wyjścia wychowawcy dyżurnemu.

Uzyskać zgodę wychowawcy dyżurnego – wychowawca wpisuje wyjście do zeszytu wyjść danego piętra.

Zgłosić swój powrót wychowawcy dyżurnemu.

Wychowanek ma obowiązek punktualnego powrotu. O każdym nieusprawiedliwionym spóźnieniu czy wyjściu bez zgody wychowawcy zostaną poinformowani rodzice na najbliższym spotkaniu z wychowawcą grupy lub natychmiast telefonicznie, jeżeli dotyczy to późnych godzin lub powtarza się.

IV. Zwolnienia do domu rodzinnego lub rodziny w ciągu tygodnia.

Jeżeli zachodzi uzasadniona potrzeba wyjazdu wychowanka do domu rodzinnego lub rodziny w ciągu tygodnia (choroba, konieczność załatwienia ważnych spraw w miejscu zamieszkania itp.) wychowanek jest zabierany przez rodzica lub może uzyskać zgodę na samodzielny wyjazd.

W wyżej wymienionym przypadku wychowanek musi:

Umotywić konieczność wyjazdu i uzyskać zgodę po uprzednim kontakcie telefonicznym wychowawcy dyżurnego z rodzicami.

Po przyjeździe wychowanka do domu rodzice / prawni opiekunowie (lub dorosły uczeń osobiście) potwierdzają telefonicznie jego powrót do domu. W razie braku potwierdzenia wychowawca pełniący dyżur potwierdza telefonicznie powrót wychowanka do domu.

V. Zwolnienia wychowanków na imprezy organizowane przez szkoły (studniówki, dyskoteki szkolne, spotkania klasowe).

Wychowanek może uzyskać zgodę na zwolnienie z internatu na czas uczestnictwa w w/w imprezie okazjonalnej na pisemną prośbę rodziców i przejęcie przez rodziców lub opiekunów prawnych odpowiedzialności za bezpieczeństwo dziecka w tym czasie. Ponadto wymagane jest każdorazowe telefoniczne potwierdzenie zgody rodziców (opiekunów prawnych) na konkretne imprezy, w celu kontroli nad ich częstotliwością. Każdy wychowanek, który zamierza uczestniczyć w danym roku szkolnym w imprezach organizowanych poza macierzystą szkołą (studniówki, dyskoteki szkolne, spotkania klasowe) jest zobowiązany dostarczyć do wychowawcy grupy od rodziców (prawnych opiekunów), pisemną zgodę na udział w takich imprezach, z jednoczesnym oświadczeniem, że na czas trwania imprezy, oraz do momentu powrotu do internatu biorą na siebie odpowiedzialność za bezpieczeństwo i stan, w jakim wychowanek (córka/syn) powrócą do internatu. Oprócz powyższej pisemnej zgody rodzice zobowiązani są każdorazowo bezpośrednio przed uczestnictwem w takiej imprezie córki/syna, potwierdzić zgodę telefonicznie, w celu kontroli nad ich częstotliwością. Powyższa procedura wynika z kontrowersji, jakie budzi postępowanie wobec wychowanków powracających z w/w imprez w stanie nietrzeźwym. W sytuacji dopełnienia powyższej procedury rodzice nie będą mieli podstaw do odwoływania się od niezadowolającej

dla nich decyzji kierownictwa internatu w sytuacji przybycia wychowanków do internatu w stanie nietrzeźwym.

VI. Zwolnienia wychowanków na czas uczestniczenia w zajęciach dodatkowych organizowanych poza internatem/szkołą macierzystą.

Wychowanek może uzyskać zgodę na zwolnienie z internatu na czas uczestniczenia w zajęciach dodatkowych prowadzonych przez inne instytucje niż szkoła macierzysta wychowanka czy internat na pisemną prośbę rodziców i na ich odpowiedzialność za bezpieczeństwo dziecka w tym czasie. Po uzyskaniu zgody wychowawcy grupy, wychowanka obowiązują procedury zwolnień.

VII. Procedury podczas odwiedzin wychowanków internatu.

Wychowanków w pokoju może odwiedzać tylko najbliższa rodzina.

Wizyty osób postronnych są możliwe tylko i wyłącznie w świetlicy internatu, po uzyskaniu zgody wychowawcy i okazaniu dowodu tożsamości, do godziny 21 00.

VIII. Procedura powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów wychowanków o trudnych sytuacjach wychowawczych.

Wychowawca powiadamia telefonicznie, osobiście lub pisemnie rodziców lub prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych, korzystając z danych osobowych zapisanych w dzienniku grupy/zeszycie ewidencji.

Wychowawca z powiadomienia rodziców sporządza w dzienniku grupy wychowawczej w rubryce „Kontakty wychowawcy z rodzicami” - notatkę służbową.

IX. Procedura pozostania wychowanka w internacie na weekend.

W sytuacjach wyjątkowych wychowanek może pozostać w internacie do soboty/niedzieli.

Wychowanek zgłasza chęć pozostania na weekend do czwartku, do 18:30.

Rodzic informuje osobiście/telefonicznie wychowawcę grupy o powodach pozostania.

Jeżeli powodem jest udział wychowanka w zajęciach szkolnych pozalekcyjnych, koniecznym jest dostarczenie na piśmie informacji od nauczyciela/opiekuna zajęć wraz z podaniem nr tel. kontaktowego.

Jeżeli wychowanek uczestniczy w rozgrywkach ligowych (młodzież V LO), podstawą pozostania na weekend, jest otrzymanie od trenera informacji o dacie i godzinie zajęć sportowych.

Wychowanek może uzyskać zgodę na zwolnienie do 21:30 po wyrażeniu zgody przez rodzica (opiekuna prawnego).

X. Zagrożenie pożarem, wybuchem i zatruciem.

1. Wychowawca lub inny pracownik internatu, będący świadkiem zdarzenia, ustala podstawowe okoliczności zagrożenia i ocenia wstępnie jego możliwe skutki.
2. Wychowawca lub inny pracownik internatu podejmuje czynności mające na celu odizolowanie wychowanków od źródła zagrożenia i w razie potrzeby udziela pierwszej pomocy osobom uczestniczącym w zdarzeniu.

3. Wychowawca lub inny pracownik internatu zawiadamia o zdarzeniu kierownika internatu.
4. Kierownik internatu lub upoważniona przez niego osoba zawiadamia o zdarzeniu odpowiednie służby ratunkowe (policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe).
5. Osoby odpowiedzialne, wyznaczone przez kierownika organizują ewakuację zgodnie z przepisami BHP i przeciwpożarowymi.

XI. Obecność na terenie internatu osób niepożądanych, zachowujących się niewłaściwie lub zwierząt zagrażających bezpieczeństwu wychowanków.

1. Zwierzę bez opieki właściciela na terenie internatu.
 - a) Wychowawca lub inny pracownik internatu będący świadkiem zdarzenia izoluje wychowanków od zwierzęcia (wychowankowie nie wychodzą z pokoi, a gdy są na zewnątrz budynku na polecenie wychowawców wracają do budynku internatu).
 - b) Wychowawca lub inny pracownik internatu będący świadkiem zdarzenia zawiadamia kierownika internatu.
 - c) Kierownik lub inny pracownik internatu wzywa Straż Miejską, ewentualnie służby weterynaryjne.
2. Osoby trzecie bezzasadnie przebywające na terenie internatu lub osoby zachowujące się niewłaściwie na terenie internatu.
 - a) Wychowawca lub inny pracownik internatu, który stwierdził bezzasadny fakt przebywania osoby trzeciej w internacie prosi o opuszczenie jego terenu, a w przypadku odmowy zawiadamia kierownika internatu.
 - b) Wychowawca lub inny pracownik internatu, który stwierdził niewłaściwe zachowanie osoby trzeciej przebywającej w internacie stosuje słowne upomnienie, a w przypadku braku reakcji prosi o opuszczenie jego terenu i zawiadamia o zdarzeniu kierownika internatu.
 - c) W przypadku braku reakcji kierownik internatu zawiadamia policję

XII. Uszkodzenie lub zniszczenie mienia internackiego.

1. Wychowawca lub inny pracownik internatu będący świadkiem zdarzenia podejmuje interwencję mającą na celu powstrzymanie dalszych działań sprawców, a następnie powiadamia kierownika.
2. W przypadku braku ustalenia sprawcy, osoba stwierdzająca uszkodzenie mienia ustala podstawowe okoliczności zdarzenia, a następnie informuje wychowawcę.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę dyscyplinującą ze sprawcą zdarzenia, ustala sposób jego ukarania i sporządza notatkę w dokumentacji wychowawczej.
4. Wychowawca informuje o zdarzeniu rodziców sprawcy i przekazuje sprawę kierownikowi internatu, który ustala sposób i termin naprawienia szkody.
5. W przypadku stwierdzenia dużej szkody kierownik w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji.

XIII. Kradzieże na terenie internatu.

1. Wychowawca po otrzymaniu informacji od wychowanka o kradzieży, przeprowadza z poszkodowanym i świadkami rozmowę w celu ustalenia okoliczności zdarzenia.
2. Następnie poszkodowany i świadkowie sporządzają notatkę z zaistniałego zdarzenia.
3. Wychowawca podejmuje działania zmierzające do zwrotu skradzionego mienia poszkodowanemu, z wyłączeniem jednak przeszukania domniemanego sprawcy.
4. Wychowawca, który podjął wstępną interwencję, przekazuje informację o zdarzeniu wychowawcy grupy poszkodowanego i sprawcy, w formie notatki służbowej, oraz jeżeli istnieje taka konieczność, kontynuuje wyjaśnianie okoliczności zdarzenia.
5. W sytuacji ujawnienia sprawcy, wychowawca przeprowadza rozmowę ze sprawcą zdarzenia oraz jego rodzicami. Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, ustalenie formy i terminu zwrotu skradzionego mienia oraz sposób ukarania sprawcy.
6. Wychowawca przeprowadza rozmowę z poszkodowanym i jego rodzicami przekazując ustalenia podjęte podczas spotkania ze sprawcą i jego rodzicami.
7. W uzasadnionym przypadku kierownik w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji. O tym fakcie informują rodziców poszkodowanego i sprawcy.
8. Postanowienia dodatkowe:
 - a) Internat nie odpowiada za przedmioty wartościowe, np. telefony komórkowe, biżuterię, odtwarzacze MP3 i MP4, pieniądze, urządzenia teleinformatyczne, itp./.

XIV. Niebezpieczne narzędzia, przedmioty i substancje w posiadaniu wychowanka w internacie.

Za przedmioty niebezpieczne uważa się: scyzoryki i noże, duże metalowe sygnety, łańcuchy, szpikulce, kije, lasery, gaz, straszaki broni, pałki gumowe lub plastikowe oraz inne niebezpieczne przedmioty, substancje chemiczne łatwopalne, wybuchowe i żrące, narkotyki, alkohol, nikotynę, leki psychotropowe, leki niewiadomego pochodzenia oraz tzw. „dopalacze”.

1. Wychowawca lub inny pracownik internatu, który jest świadkiem posiadania przez wychowanka niedozwolonego narzędzia lub substancji, nakłania go do oddania niebezpiecznego przedmiotu i podejmuje działania zmierzające do jego zabezpieczenia (zachowując środki ostrożności deponuje w pokoju wychowawców lub zabezpiecza pomieszczenie, w którym znajduje się przedmiot przed dostępem innych wychowanków).
2. Jeżeli wychowanek nie chce oddać przedmiotu lub substancji wychowawca interweniujący natychmiast powiadamia kierownika internatu a w uzasadnionych sytuacjach policję.
3. Wychowawca odbiera niebezpieczny przedmiot, przeprowadza rozmowę z wychowankiem i rodzicami wyjaśniając przyczyny przyniesienia tego przedmiotu, pouczając o grożącym niebezpieczeństwie oraz informując o sposobie ukarania.

4. Jeżeli jest to prawnie możliwe, wychowawca oddaje przedmiot rodzicom oraz sporządza notatkę w dokumentacji wychowawczej grupy.
5. W przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że jest to substancja psychoaktywna, lub przedmiot zagrażający zdrowiu i życiu kierownik lub interweniujący wychowawca wzywa policję.

XV. Nagła niedyspozycja zdrowotna wychowanka

Nagła niedyspozycja zdrowotna wychowanka: gorączka, dolegliwości żołądkowe, dolegliwości bólowe, duszności, krótkotrwałe omdlenia i zasłabnięcia.

1. Wychowawca dyżurujący dokonuje wstępnej oceny sytuacji, zapewnia wychowankowi opiekę i udziela pierwszej pomocy.
2. Wychowawca powiadamia rodziców oraz ustala sposób odebrania wychowanka z internatu przez rodzica.
3. Do momentu odebrania wychowanka przez rodzica lub, jeśli jest to konieczne – przyjazdu pogotowia ratunkowego - wychowanek pozostaje pod opieką wychowawcy.
4. W przypadku, gdy istnieje obawa, że zagrożone jest zdrowie i życie wychowanka, wychowawca wzywa pogotowie ratunkowe, zawiadamia kierownika internatu i rodziców dziecka.
5. Jeśli wychowanek odczuwa niedyspozycję zdrowotną natychmiast powinien zgłosić się do dyżurującego wychowawcy.
6. Wychowanek niepełnoletniego, który źle się czuje może odebrać z internatu tylko rodzic lub wyznaczona przez niego osoba pełnoletnia z rodziny (babcia, dziadek, ciocia itp.)
7. Jeśli jest konieczne przewiezienie wychowanka do szpitala:
 - a) dziecku w drodze do szpitala towarzyszy rodzic;
 - b) w przypadku niemożności udziału rodzica, wychowankowi w drodze do szpitala towarzyszy, jeżeli jest to możliwe wychowawca lub wyznaczony przez kierownika inny pracownik internatu.
8. Wychowawca sporządza notatkę służbową, w której zawiera następujące informacje:
 - a) dokładną datę i godzinę zdarzenia;
 - b) miejsce zdarzenia;
 - c) imię i nazwisko ucznia oraz klasę;
 - d) opis zdarzenia i podjęte działania.

XVI. Wypadek, któremu uległ wychowanek podczas zajęć opiekuńczo-wychowawczych.

Wypadek ucznia: nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w czasie pozostawania wychowanka pod opieką internatu: na terenie internatu lub poza terenem internatu (wycieczki, wyjścia pod opieką wychowawców itp.).

1. Wychowawca (inny pracownik internatu) będący świadkiem wypadku niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, udziela pierwszej pomocy, a w razie zagrożenia zdrowia i życia wzywa pogotowie ratunkowe.
2. Wychowawca o wypadku niezwłocznie powiadamia rodziców ucznia, a w przypadku ciężkiego wypadku- również kierownika internatu.
3. Rodzic wychowanka powinien niezwłocznie przybyć do internatu i odebrać dziecko, a w razie konieczności - jechać z nim do szpitala.

4. W przypadku braku kontaktu z rodzicami lub niemożności ich przybycia - wychowankowi w drodze do szpitala towarzyszy (w kolejności): wychowawca lub wyznaczony przez kierownika inny pracownik internatu.
5. Wychowawca sporządza notatkę służbową, w której zawiera następujące informacje:
 - a) dokładną datę i godzinę zdarzenia;
 - b) miejsce zdarzenia;
 - c) imię i nazwisko wychowanka oraz grupę, klasę;
 - d) opis zdarzenia i podjęte działania.
6. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone i wyprowadza pozostałych wychowanków z pomieszczenia. Kierownik zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
7. O każdym wypadku kierownik internatu lub upoważniony przez niego pracownik zawiadamia:
 - a) rodziców;
 - b) pracownika służby BHP;
 - c) społecznego inspektora pracy;
 - d) organ prowadzący szkołę.
8. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym kierownik internatu w porozumieniu z dyrektorem szkoły (lub upoważniony przez niego pracownik) zawiadamia niezwłocznie prokuratora, policję i kuratora oświaty).
9. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, kierownik internatu (lub upoważniony przez niego pracownik) zawiadamia niezwłocznie Państwowego Inspektora Sanitarnego.
10. Jeśli wypadek zdarzyłby się w godzinach wieczornych, gdy nie ma kierownika, wychowawca decyduje sam o postępowaniu. W każdym trudniejszym przypadku wzywa pogotowie ratunkowe oraz telefonicznie kierownika, następnie zawiadamia rodziców;
11. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy poza terenem internatu, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.
12. Szczegółowe procedury zawiera "Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku wychowanka w internacie Zespołu Szkół elektronicznych w Rzeszowie".

XVII. Udzielanie wychowankom pierwszej pomocy przedlekarskiej

1. Pomocy wychowankom udzielają wychowawcy, którzy przeszli kurs udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej.
2. Pierwsza pomoc przedlekarska w przypadku osób nieposiadających kwalifikacji medycznych ogranicza się do wykonania opatrunku zabezpieczającego, ułożenia wychowanka w odpowiedniej pozycji, wykonania sztucznego oddychania oraz masażu serca - niedopuszczenia do sytuacji zagrożenia życia.
3. Podanie jakiegokolwiek doustnego środka farmakologicznego jest dopuszczalne tylko i wyłącznie po konsultacji z rodzicem wychowanka lub lekarzem.

4. W sytuacji udzielania pomocy przez wychowawcę prowadzącego w tym samym czasie zajęcia dydaktyczno
- wychowawczo - opiekuńcze z większą grupą wychowanków, jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych wychowanków.
5. Pozostawienie reszty wychowanków bez opieki jest niedopuszczalne.
6. W przypadku małej skuteczności udzielanej pomocy, należy bezzwłocznie poinformować kierownika internatu. Kierownik lub upoważniona przez niego osoba natychmiast powiadamia rodziców wychowanka oraz, w razie konieczności, pogotowie ratunkowe.
7. Po przybyciu do internatu rodzice lub lekarz pogotowia ratunkowego przejmują odpowiedzialność za wychowanka. Internat udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

XVIII. Wyjazdy wychowanka do domu bez zgłaszania, powtarzające się nieobecności w internacie

1. Wychowawca w sytuacji gdy wychowanek wyjeżdża do domu bez zwalniania się, dzwoni do rodzica informuje o absencji i ustala przyczynę nieobecności.
2. W przypadku utrudnionego kontaktu z rodzicami wychowanka, wychowawca wzywa ich do internatu listem poleconym, którego kserokopię zachowuje.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę z wychowankiem i jego rodzicami i odnotowuje ten fakt w dokumentacji wychowawczej. Rozmowa ma na celu przekazanie informacji rodzicom o konieczności ściślejszej współpracy oraz zobowiązanie rodziców do większej kontroli nad dzieckiem.
4. Jeżeli został przez sąd przydzielony kurator, wychowawca powiadamia o powyższej absencji wychowanka również kuratora, a fakt odbycia rozmowy odnotowuje w dokumentacji wychowawczej.
5. W przypadku braku poprawy zachowania wychowanka lub braku zainteresowania ze strony rodziców, wychowawca, kierownik w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmują inne, przewidziane w regulaminie działania wychowawczo - dyscyplinujące.

XIX. Oddalenie się wychowanka od grupy w czasie wycieczki/ imprezy internackiej na terenie miasta i poza miejscem zamieszkania.

1. Opiekun grupy/kierownik wycieczki ustala okoliczności oddalenia i podejmuje natychmiastowe poszukiwania zaginionego wychowanka:
 - a) poza miejscem zamieszkania - poszukiwanie podejmuje kierownik wycieczki, a grupa z opiekunami pozostaje w ustalonym miejscu;
 - b) w miejscu zamieszkania - opiekun grupy telefonicznie informuje kierownika internatu, który deleguje osobę do doprowadzenia grupy do internatu, a opiekun podejmuje poszukiwania.
2. Po odnalezieniu wychowanka opiekun grupy/ kierownik wycieczki:
 - a) wyjaśnia przyczyny, które doprowadziły do takiej sytuacji;
 - b) uświadamia odnalezioną osobę konsekwencje jej zachowania;

- c) jeśli oddalenie było nieświadome, przypomina regulamin wycieczki i udziela wychowankowi upomnienia;
 - d) jeśli oddalenie było świadome – przypomina regulamin wycieczki i informuje wychowanka o wszczęciu wobec niego statutowych czynności dyscyplinujących;
 - e) informuje rodziców.
3. Jeśli poszukiwania wychowanka są bezskuteczne, opiekun/kierownik grupy informuje policję, kierownika internatu i rodziców.

XX. Palenie papierosów (w tym papierosów elektronicznych) na terenie internatu

Zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 1995 roku (z późniejszymi zmianami) o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U z dn. 30 stycznia 1996 r.) na terenie internatu obowiązuje bezwzględny zakaz palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych.

1. Każdy pracownik internatu, który zauważy wychowanka, który pali papierosa (w tym papierosa elektronicznego) wzywa go do zaprzestania palenia i powiadamia o danym fakcie wychowawcę wychowanka.
2. Wychowawca kontaktuje się z rodzicami wychowanka i przekazuje im informację o fakcie palenia papierosów przez dziecko. Rodzic zobowiązuje się do szczególnego nadzoru nad dzieckiem i bezwzględnego przestrzegania przez wychowanka regulaminu internatu. Kierownik (lub wyznaczona przez niego osoba) sporządza kontrakt ze szczególnym uwzględnieniem jego warunków (z możliwością skreślenia z listy wychowanków Internatu Zespołu Szkół Elektronicznych, w przypadku powtórzenia karalnego czynu na terenie internatu), który podpisuje wychowanek i jego rodzice. Fakt ten wychowawca w postaci uwagi i podjętych zobowiązań odnotowuje w dokumentacji wychowawczej a sprawę zgłasza pedagogowi szkoły do której wychowanek uczęszcza.

XXI. Na terenie internatu znajduje się wychowanek pod wpływem alkoholu bądź środków psychoaktywnych

1. Wychowawca izoluje wychowanka od reszty grupy, ze względów bezpieczeństwa zostawia go pod opieką innego wychowawcy.
2. W przypadku zagrożenie zdrowia wychowanka będącego pod wpływem alkoholu bądź narkotyków, dyzurujący wychowawca informuje o tym fakcie policję i kierownika internatu.
3. Wychowawca zawiadamia telefonicznie o tym fakcie rodziców (prawnych opiekunów) dziecka.
4. Następnie wychowawca grupy rozpoczyna procedurę dyscyplinującą zgodnie z zapisami w regulaminie internatu.

XXII. Informacja, że wychowanek niepełnoletni spożywa alkohol lub inne środki w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

Demoralizacja: naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych (art.4 §1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich).

1. Wychowawca przekazuje uzyskaną informację wychowawcy grupy.
2. Wychowawca informuje o fakcie kierownika, pedagoga i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do internatu rodziców wychowanka i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz wychowankiem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje wychowanka do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do internatu, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, kierownik internatu w porozumieniu z dyrektorem szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie, w sytuacji gdy, internat wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie wychowanka, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez wychowanka, który nie ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 Kodeksu Postępowania Karnego, kierownik internatu powiadamia dyrektora który jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym Sąd Rodzinny.
7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez wychowanka, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 Kodeksu Postępowania Karnego, kierownik internatu powiadamia dyrektora który jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym policję.

XXIII. Wychowawca podejrzewa, że na terenie internatu znajduje się wychowanek będący pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych.

1. Wychowawca odizolowuje wychowanka od reszty grupy, ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie. Prosi o pomoc innego wychowawcę lub pracownika internatu.
2. Jeśli wymaga tego sytuacja, wychowawca wzywa policję i pogotowie ratunkowe w celu stwierdzenia stanu zdrowia wychowanka;
3. Wychowawca zawiadamia o tym fakcie kierownika internatu oraz rodziców, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania wychowanka z internatu. Gdy rodzice odmówią odebrania dziecka, albo niemożliwy jest z nimi kontakt telefoniczny - o pozostaniu dziecka w internacie, decyduje funkcjonariusz policji lub wezwany lekarz w porozumieniu z kierownikiem.
4. Wychowawca zawiadamia policję, gdy wychowanek jest agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorznięcia albo zagraża zdrowiu lub życiu innych osób.
5. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których wychowanek (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod

wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych na terenie internatu, to kierownik ma obowiązek powiadomienia o tym dyrektora szkoły, który z kolei zgłasza ten fakt policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

W przypadku gdy wychowanek nie skończył 17 r.ż, kierownik internatu powiadamia o powyższym fakcie dyrektora szkoły, który jako przedstawiciel instytucji jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić Sąd Rodzinny właściwy dla stałego adresu zameldowania wychowanka.

W sytuacji gdy wychowanek ukończył 17 r.ż, dyrektor szkoły informuje policję.

Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

XXIV. Wychowawca (inny pracownik internatu) znajduje na terenie internatu substancję przypominającą wyglądem narkotyki.

1. Wychowawca zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy).
2. Wychowawca wzywa policję i informuje o zaistniałym zdarzeniu kierownika internatu, który powiadamia dyrektora szkoły.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
4. Wychowawca-świadek sporządza z wydarzenia notatkę służbową.

XXV. Wychowawca podejrzewa, że wychowanek posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki.

1. Wychowawca w obecności innej osoby ma prawo żądać, aby wychowanek przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją.

UWAGA! Wychowawca nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

2. Wychowawca powiadamia policję, kierownika internatu oraz rodziców wychowanka o zaistniałej sytuacji.
3. W przypadku, gdy wychowanek odmawia przekazania wychowawcy substancji i pokazania zawartości teczki należy wezwać policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do wychowanka oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli wychowanek wyda substancję dobrowolnie, wychowawca, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany wezwać policję. Weześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie wychowawca dokumentuje, sporządzając notatkę służbową

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat. Z przestępstwem mamy do czynienia jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks Postępowania Karnego. Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie internatu, należy wezwać policję.

UWAGA:

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez wychowanka, który nie ukończył 17 roku życia, kierownik internatu w porozumieniu z dyrektorem szkoły zawiadamia policję lub Sąd Rodzinny. W przypadku popełnienia przestępstwa przez wychowanka, który ukończył 17 rok życia, kierownik internatu w porozumieniu z dyrektorem szkoły zawiadamia policję lub prokuraturę (art. 4 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich i art. 304 Kodeksu Postępowania Karnego).

XXVI. Akty przemocy i agresji w internacie

Zdarzenia i zachowania agresywne:

- groźby i zastraszanie;
- naruszenie godności osobistej (ubliżanie, wyszydzanie, rozpowszechnianie kłamstw słownie lub w internecie, obraźliwe napisy, ośmieszanie, obmawianie, manipulacja związkami przyjaźni; naruszenie nietykalności cielesnej poprzez uderzenie, kopnięcie, popychanie, przewrócenie itp.);
- rozboje i wyłudzenia.

1. Postępowanie gdy stronami zdarzenia są wychowankowie:

- a)wychowawca stara się doprowadzić do przerwania incydentu, w razie potrzeby wzywa pomoc;
- b)udziela pomocy poszkodowanym;
- c)wychowawca izoluje sprawcę czynu, pozostawiając go pod opieką innego wychowawcy;
- d)wychowawca powiadamia kierownika internatu, rodziców (prawnych opiekunów) wychowanka i sporządza notatkę służbową;
- e)w zależności od powagi sytuacji, kierownik w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia policję;
- f) w zależności od powagi sytuacji, wychowawca ustala okoliczności i świadków zdarzenia oraz zabezpiecza ewentualne ślady i dowody sporządzając notatkę służbową.

2. Postępowanie gdy stronami zdarzenia są wychowawca i wychowanek:

Wychowawca będąc funkcjonariuszem publicznym ma możliwość:

- w przypadku ukończenia przez wychowanka 17rż - powiadamia policję;
 - w przypadku, gdy wychowanek nie ukończył 17rż. – kierownik internatu w porozumieniu z dyrektorem szkoły zawiadamia Sąd Rodzinny.
- a) wychowawca pozostawia wychowanka (sprawcę czynu) pod opieką innego wychowawcy, lub pracownika internatu, w dalszej kolejności informuje rodziców wychowanków (uczestników zajęcia);
- b) z całej sytuacji wychowawca sporządza notatkę służbową;

3. Postępowanie gdy stronami zdarzenia są wychowawca i rodzic:

- a) wychowawca stara się doprowadzić do przerwania incydentu a w razie potrzeby wzywa pomoc w postaci innego wychowawcy lub pracownika internatu;
- b) jeżeli zdarzenie ma charakter drastyczny (naruszona nietykalność cielesna), wychowawca powiadamia policję w porozumieniu z kierownikiem internatu;

UWAGA! Wychowawca ma prawo do obrony koniecznej.

4. Agresywne zachowanie pracownika internatu wobec wychowanka:

- a) po uzyskaniu informacji o zdarzeniu od wychowanka/rodzica/pracownika internatu, kierownik internatu przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające;
- b) dyrektor szkoły po powiadomieniu przez kierownika podejmuje przewidziane prawem działania wobec pracownika i informuje o nich rodziców wychowanka;
- c) kierownik sporządza z podjętych działań notatkę potwierdzoną podpisem rodziców i dołącza do dokumentacji.

5. Agresywne zachowanie rodziców i innych osób dorosłych przebywających na terenie internatu wobec wychowanków:

- a) wychowawca/pracownik internatu podejmuje próbę przerwania zachowania agresywnego i wstępnego rozpoznania okoliczności zdarzenia;
- b) wychowawca/pracownik internatu powiadamia kierownika internatu o zaistniałej sytuacji;
- c) w przypadku gdy osoba dorosła nie zaprzestała zachowania agresywnego, wychowawca w porozumieniu z kierownikiem internatu zawiadamia policję;
- d) w sytuacji wyjątkowej (np. zagrożenia życia) wychowawca/pracownik internatu powiadamia policję.

XXVII. Postępowanie wobec ofiar przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie

- a) Wychowawca, który podejrzewa, że wychowanek jest ofiarą przemocy domowej informuje o tym fakcie pedagoga.
- b) Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem, w zależności od sytuacji, przeprowadza rozmowę z wychowankiem, oraz podejmuje inne przewidziane prawem czynności zmierzające do rozpoznania sprawy.
- c) Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły przeprowadza rozmowę z rodzicami wychowanka. Informuje o podejrzeniu stosowania przemocy wobec wychowanka i niedostatecznej nad nim opieki oraz o konsekwencjach takiego postępowania i wskazuje formy pomocy.
- d) Pedagog sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy, którą podpisują również rodzice ucznia/wychowanka.
- e) Jeżeli podejrzenia potwierdzają się lub istnieje uzasadniona obawa, że wychowanek jest ofiarą przemocy, pedagog sporządza notatkę służbową oraz informuje policję i sąd rodzinny. W przypadku rodziny objętej dozorem, o swoich podejrzeniach niezwłocznie informuje kuratora.
- f) W uzasadnionych przypadkach pedagog lub psycholog uruchamia w szkole procedurę założenie Niebieskiej Karty.

XXVIII. Cyberprzemoc - przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych

1. Sytuacje cyberprzemocy:

- a) Przemoc werbalna w sieci - wulgarne wyzywanie, poniżanie, nękanie, ośmieszanie, straszenie, szantaż.
- b) Rejestrowanie filmów i zdjęć wbrew woli.
- c) Publikowanie i rozsyłanie w sieci filmów, zdjęć i informacji ośmieszających, kompromitujących
- d) Podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli i działanie na jego niekorzyść.

2. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy.

Osobą zgłaszającą fakt może być poszkodowany uczeń, jego rodzic, inni wychowankowie, świadkowie zdarzenia, wychowawcy.

Niezależnie od tego, kto zgłasza przypadek, procedura interwencyjna powinna obejmować:

- a) udzielenia wsparcia ofierze przemocy;
- b) zabezpieczenia dowodów i ustalenie okoliczności zdarzenia;
- c) wyciągnięcia konsekwencji wobec sprawcy przemocy oraz praca nad zmianą postawy wychowanka.

3. Ustalenie okoliczności zdarzenia

- a) Wychowawca posiadający wiedzę o zajściu powiadamia wychowawcę grupy, który informuje o zajściu kierownika, dyrektora i pedagoga szkolnego;
- b) Dyrektor i pedagog szkolny, wspólnie z wychowawcą, dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie;
- c) W procedurze interwencyjnej bierze udział nauczyciel informatyki danej szkoły, szczególnie na etapie zabezpieczenia dowodów i ustalenia tożsamości sprawcy;
- d) W przypadku złamania prawa np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści itp. należy bezwzględnie skontaktować się z policją. Zgłoszenia dokonuje dyrektor szkoły.

4. Procedura reagowania wobec sprawcy przemocy

- a) Pedagog szkolny powinien przeprowadzić rozmowę z wychowankie/uczniem - sprawcą przemocy. Jeżeli w zdarzeniu brała udział większa grupa wychowanków, należy rozmawiać z każdym osobno;
- b) Nie należy konfrontować sprawcy i ofiar cyberprzemocy;
- c) Należy powiadomić rodziców sprawcy i omówić z nim zachowanie wychowanka;
- d) Jeśli rodzice sprawcy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do internatu, a wychowanek nie zmienił dotychczasowego postępowania, dyrektor szkoły powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny, szczególnie jeśli istnieją inne przejawy demoralizacji wychowanka.

5. Zastosowanie środków dyscyplinarnych wobec sprawcy przemocy

Podjętą decyzję o udzieleniu kary należy wziąć pod uwagę:

- a) rozmiar i rangę szkody - czy materiał został upubliczniony w sposób pozwalający na dotarcie do niego wielu osobom, określa to rozmiar upokorzenia, jakiego doznała ofiara;
- b) czas trwania prześladowania - czy było to długotrwałe działanie, czy pojedynczy incydent;
- c) świadomość popełnionego czynu - czy działanie było zaplanowane, a sprawca był świadomy, że wyrządza krzywdę;
- d) motywację sprawcy - należy sprawdzić, czy działanie sprawcy nie jest działaniem odwetowym w odpowiedzi na uprzednio doznane prześladowanie;
- e) rodzaj rozpowszechnionego materiału.

6. Reagowanie wobec ofiar cyberprzemocy.

- a) udzielanie wsparcia psychicznego;
- b) udzielenie porady w celu kolejnych przypadków cyberprzemocy;
- c) po zakończeniu interwencji należy sprawdzić, czy wobec wychowank nie są stosowane dalsze działania odwetowe ze strony sprawcy.

7. Działania wobec świadków zgłaszających zdarzenie

- a) nie należy upubliczniać udziału świadków w sprawie;

- b) należy mieć na uwadze bezpieczeństwo świadka i nie narażać go na odwet ze strony sprawcy cyberprzemocy;
- c) niedopuszczalne jest konfrontowanie świadka ze sprawcą jako metody wyjaśnienia sprawy.

8. Sporządzanie dokumentacji z zajścia

- a) Notatkę o zajściu sporządza wychowawca na podstawie rozmów ze sprawcą zajścia, poszkodowanym i ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu zdarzeń.
- b) Jeżeli rozmowa przebiegała w obecności świadka np. drugiego wychowawcy, powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu.
- c) Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji.

XXIX. Policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego w internacie

1. W przypadku nieobecności kierownika, wychowawca zawiadamia kierownika o celu przybycia funkcjonariusza policji.
2. Funkcjonariusz policji przedstawia kierownikowi lub wychowawcy powód przybycia i okazuje się legitymacją służbową.
3. Kierownik lub wychowawca zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
4. Policjant informuje kierownika lub wychowawcę o zamiarze zatrzymania wychowanka.
5. Wychowawca sprowadza nieletniego do pokoju wychowawców, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą np. przesłuchanie, okazanie.
6. Policja informuje rodziców nieletniego, opiekunów prawnych o wykonanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do internatu, komendy lub komisariatu policji, celem uczestniczenia w czynnościach.
7. Kierownik internatu informuje telefonicznie rodziców o podjętych działaniach względem ich dziecka przez policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i przesyła do miejsca ich zamieszkania.
8. W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, kierownik internatu wyznacza wychowawcę do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzane w internacie lub w jednostce policji.
9. Po wykonaniu czynności policjant za pisemnym potwierdzeniem odbioru przekazuje nieletniego rodzicom. W przypadku, gdy czynności wykonywane są w obecności wychowawcy, po ich zakończeniu policja odwozi ich do internatu.
10. W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policyjnej Izbie Dziecka policjant informuje o tym rodziców, kierownika internatu.

11. Przy realizacji czynności związanych z zatrzymaniem nieletniego - wychowanka na terenie internatu należy zachować dyskrecję nie nagłaśniając sprawy.

XXX. Postępowanie kierownika internatu w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie placówki oświatowej

1. Podstawy prawne: Ustawa z dnia 26 października 1982r o postępowaniu w sprawach nieletnich Art.4 §1, 2 i Art. 4a.

§1 „Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, szczególnie naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używania alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierządu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych, ma społeczny obowiązek odpowiedniego przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkoły, sądu rodzinnego, policji lub innego właściwego organu”.

§2 „Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub policję”.

Art. 4a „Instytucje państwowe i organizacje społeczne, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego ściganego z urzędu, są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub policję oraz przedsięwziąć czynności nie cierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu”.

2. Podstawowe czynności dla kierownika internatu :

a) Przyjąć do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu), zapewnić dyskrecję przekazującemu informację poprzez wysłuchanie go bez świadków, o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym. Odnotować personalia uczestników i świadków, godzinę zgłoszenia oraz zawiadomić policję.

b) Zapewnić, w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.

c) Bez zbędnej zwłoki sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji:

- jeżeli wychowanek podaje świadków, to w rozmowie z jak najmniejszą ilością świadków uwiarygodnić informacje;

- sprawdzić, czy zdarzenie zaistniało na terenie internatu ;

- w rozmowie z pokrzywdzonym ustalić liczbę sprawców i ich dane personalne;

- nie nagłaśniać zdarzenia.

d) W przypadku braku wątpliwości, co do faktu zaistnienia zdarzenia, o ile jest to konieczne i możliwe, zatrzymać do czasu przybycia policji ofiarę przestępstwa i jego sprawcę (ów):

- konieczność zatrzymania może wynikać z faktu zakończenia przez nich zajęć szkolnych bądź próby ucieczki, ukrycia skradzionych przedmiotów. O fakcie zatrzymania należy powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych. Nie należy zatrzymywać na siłę sprawcy czynu, ale w ramach swojego autorytetu

spowodować, by pozostał pod opieką wychowawcy grupy w oddzielnym pomieszczeniu do chwili przybycia policji;

- jeżeli sprawców jest kilku w miarę możliwości należy umieścić ich w oddzielnych pomieszczeniach;

- ofiarę należy odizolować od sprawców.

e) W przypadku odnalezienia rzeczy pochodzących z przestępstwa lub służących do popełnienia przestępstwa należy je zabezpieczyć.

3. Zakazy:

a) Nie należy samemu konfrontować uczestników zdarzenia, dążyć do pojednania itp.

b) Bezwzględnie nie należy dokonywać przeszukania teczek, toreb, kieszeni.

XXXI. Ujawnienie przestępstwa ściganego na wniosek pokrzywdzonego na terenie internatu

1. Ściganie na wniosek pokrzywdzonego - w tym przypadku wszczęcie postępowania przez policję uzależnione jest od woli pokrzywdzonego. W przypadku tych kategorii przestępstw pokrzywdzony składa wniosek do protokołu, a po jego złożeniu przestępstwo ścigane jest tak, jak z urzędu. Wycofanie przez pokrzywdzonego wniosku o ściganie jest bezskuteczne.

2. Przyjąć do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu) zapewnić dyskrecję przekazującemu informację poprzez wysłuchanie go bez świadków (o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym).

3. Odnotować godzinę zgłoszenia oraz zapytać o przyczynę ewentualnej zwłoki w podaniu tej informacji.

4. Zapewnić w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.

5. Bez zbędnej zwłoki sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji, w tym:

a) jeżeli wychowanek podaje świadków, to w rozmowie z jak najmniejszą ilością świadków uwiarygodnić informację;

b) sprawdzić, czy zdarzenie zaistniało na terenie internatu oraz czy miało miejsce w trakcie zajęć jego uczestników;

c) nie nagłaszać zdarzenia.

6. Powiadomić rodziców wychowanka pokrzywdzonego, zrelacjonować im zdarzenie i uzgodnić z nimi czy będą chcieli zgłosić sprawę policji.

7. W przypadku odmowy złożenia wniosku o ściganie sprawców przez rodziców należy ich poinformować, jakie środki podejmie internat w stosunku do sprawców zdarzenia.

8. Środki, jakie należy przedsięwziąć to między innymi:

a) w ramach uprawnień statutowych internat stosuje względem sprawcy zdarzenia środki przewidziane w regulaminie internatu.

b) w przypadku, gdy sprawca zdarzenia sprawiał wcześniej problemy i łamał normy społecznego

zachowania, a zdarzenie którego się dopuścił nosi cechy postępującej demoralizacji, internat powinien sporządzić na tę okoliczność wystąpienie do sądu rodzinnego lub policji.

XXXII. Zamach samobójczy wychowanka

1. Działania uprzedzające, zapobiegawcze:

- a) omówienie problematyki na forum Rady Pedagogicznej, Zespołu Wychowawczego;
- b) upowszechnienie procedur przewidywania zamachów;
- c) monitorowanie stanu psychicznego wychowanków, reagowanie na symptomy ostrego, chronicznego stresu, objawy depresji.

2. Działania interwencyjne:

- a) ustal i potwierdź rodzaj zdarzenia;
- b) nie pozostawiaj wychowanka samego;
- c) usuń wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru;
- d) bez rozgłosu przeprowadź ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce;
- e) zbierz wstępnie informacje o okolicznościach zdarzenia;
- f) wezwij pomoc (pogotowie, policję, straż pożarną) jeśli potrzeba;
- g) zadbaj, żeby interwencja służb przebiegała dyskretnie;
- h) towarzysz wychowankowi - jesteś dla niego ważny;
- i) zawiadom dyrektora szkoły; dyrektor zawiadamia Wydział Edukacji Urzędu Miasta Rzeszowa
- j) dokonaj szybkiej oceny zagrożeń, wg klucza:
 - ryzyko umiarkowane: np. uczeń mówi o samobójstwie, nie mówi jak to zrobi, nie było wcześniejszych prób,
 - duże ryzyko: np. wystąpiły czynniki przedwypadkowe, uczeń mówi jak to zrobi, były wcześniejsze próby,
 - ekstremalne ryzyko: np. wystąpiły wskaźniki przedwypadkowe, uczeń dokonał samookaleczenia, podjął próbę nieudanego zamachu samobójczego lub inne działania zagrażające zdrowiu lub życiu,

następnie:

- a) zawiadom wychowawcę i pedagoga szkolnego, poinformuj o wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka); w razie potrzeby podejmij niezwłocznie działania w celu ratowania życia i zdrowia poszkodowanego: w szczególności należy wezwać odpowiednie służby oraz zapewnić w miarę możliwości opiekę psychologa;
- b) wychowawca powiadamia rodziców;

- c) kierownik internatu w porozumieniu z dyrektorem szkoły dokonuje wyboru priorytetów i ustala strategię działania uzależniając ją od oceny sytuacji;
- d) należy chronić wychowanka oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami stresującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami, itp.).

3. Działania naprawcze:

- a) dokonaj diagnozy ryzyka ponowienia zamachu uwzględniając, że odratowana osoba ma nadal poważne kłopoty z radzeniem sobie z problemami życiowymi;
- b) bezwzględnie skonsultuj dalszą strategię z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną lub placówką opieki zdrowotnej;
- c) podejmij próbę zmobilizowania rodziny, aby udzieliła wsparcia bliskiemu, zapewniła mu bezpieczeństwo, wzmocniła wzajemne więzi.

XXXIII. Żałoba po śmierci wychowanka.

1. Działania uprzedzające:

- a) omówienie procedury postępowania na forum Rady Pedagogicznej Zespołu Wychowawczego,
- b) omówienie tematyki stresu, traumy, żałoby, reakcji typowych dla stresu pourazowego na forum Rady Pedagogicznej.

2. Działania interwencyjne:

- a) poinformuj nauczycieli, wychowawców;
- b) przypomnij zasady dyskusji z wychowankami, uwzględniając elementy odreagowania – na spotkaniach w grupach wychowawczych;
- c) poinformuj wychowanków na forum grupy;
- d) stwórz możliwość uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych.

3. Działania naprawcze:

- a) oceń potrzeby - monitoruj stan psychiczny wychowanków ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, zwróć uwagę na wychowanków, u których stwierdzasz szczególnie ostry lub chroniczny przebieg reakcji;
- b) skonsultuj sytuację z pedagogiem lub specjalistą z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej; ułatw kontakt ze specjalistami z placówek wsparcia zewnętrznego.

XXXIV. Konieczność powiadomienia rodziców o śmierci wychowanka w internacie

- 1. Powiadomienie o śmierci zawsze powinno się odbywać po przez kontakt bezpośredni.
- 2. Prawidłowe powiadomienie o śmierci musi spełnić następujące warunki:

- a) dostarczyć niezbędne informacje;
 - b) udzielić pierwszego wsparcia rodzinie;
 - c) ochronić godność;
 - d) okazać szacunek wobec ofiary jak i powiadamianej rodziny.
3. Powiadomienie powinno odbyć się w czasie możliwie jak najkrótszym od ustalenia tożsamości ofiary i ustalenia tożsamości osób jej najbliższych.
 4. Przed powiadomieniem należy zebrać informacje o relacjach ofiary z osobą powiadamianą, o stanie zdrowia osoby powiadamianej (zwłaszcza choroby serca, krążenia, cukrzyca itp.), które są istotne do przewidywania sposobu reakcji osoby powiadamianej. Osoby powiadamiane mogą reagować w sposób bardzo emocjonalny, mogą potrzebować pierwszej pomocy. Warto przygotować sobie wsparcie pogotowia ratunkowego, żeby móc umożliwić w razie potrzeby natychmiastową interwencję lekarską.
 5. Powiadomienie o śmierci powinno odbywać się, przez co najmniej dwie osoby. Jedna udziela informacji, druga zaś obserwuje reakcję osoby powiadamianej.
 6. Powiadomienie powinno odbyć się na terenie przyjaznym osobie powiadamianej.
 7. Zawiadomienie powinno być możliwie jak najprostsze. Powinno się wyrazić współczucie, przykrość i zrozumienie.
 8. Trzeba być przygotowanym na udzielenie wszystkich informacji, jakich będzie wymagała osoba powiadamiana. Osoby te często czują potrzebę dowiedzenia się szczegółów dotyczących śmierci bliskiego, okoliczności itp. (jak, w jaki sposób, kiedy, gdzie). Udzielane informacje powinny być proste i zwięzłe. Należy unikać drastycznych szczegółów i informacji niepotrzebnych, odnoszących się do drugorzędnych elementów sprawy.
 9. Należy skupić się na udzieleniu pomocy i wsparcia rodzinie zmarłego.
 10. Nie należy, po zawiadomieniu o śmierci, zostawić rodziny i bliskich zmarłego samych, bez opieki. Powinien zostać pracownik internatu, szkoły lub psycholog tak długo, aż minie pierwsza reakcja - szok lub pojawiają się osoby bliskie np. członkowie rodziny, znajomi, przyjaciele. Należy podać swoje dane kontaktowe (telefon, ewentualnie adres), aby udzielić informacji i wsparcia (w razie potrzeby). Aby rodzina ofiary nie czuła się osamotniona, należy podać adresy instytucji udzielających wsparcia.
 11. Jeżeli rodzina zmarłego nie znajduje się w miejscu zamieszkania, należy powiadomić sąsiadów o potrzebie kontaktu z rodziną (powodem jest wydarzenie nadzwyczajne, interwencja z udziałem lekarza itp.), natomiast nie należy udzielać szczegółowych informacji sąsiadom, nie należy wspominać o śmierci, aby to nie oni zawiadomili rodzinę zmarłego.
 12. W realiach szkolnych rodzina nie powinna dowiadywać się o śmierci wychowanka z mediów lub od osób trzecich. Obowiązek informowania leży po stronie dyrektora szkoły, kierownika internatu.
 13. Absolutnie należy unikać powierzania wychowankom zadania informowania o śmierci wychowanka.

XXXV. Epizod psychotyczny wychowanka

Epizod psychotyczny: to zaburzenie psychiczne, które charakteryzuje nagły początek i szybki przebieg. Bez żadnych objawów ostrzegawczych, w ciągu kilku dni dochodzi do rozwoju objawów psychotycznych, takich jak zaburzenia postrzegania rzeczywistości, omamy i urojenia. Epizod psychotyczny najczęściej ma charakter reaktywny, czyli jest reakcją na nieprzyjemne zdarzenie czy silny stres. Ryzyko wystąpienia epizodu psychotycznego zwiększają cechy osobowości typu borderline, a zwłaszcza trudności w ocenie rzeczywistości oraz zaburzone relacje z ludźmi i zmienność stanu psychicznego mogąca w sytuacji stresowej doprowadzić do stanu psychicznego w kierunku psychotycznym. Wpływ na jego wystąpienie mogą mieć także alkohol i substancje psychoaktywne (narkotyki, dopalacze). Epizod psychotyczny charakteryzuje nagłe i gwałtowne wystąpienie objawów psychotycznych i zaburzeń nastroju:

- omamów (halucynacji) - omamy słuchowe (głosy komentujące, dyskutujące lub rozkazujące)
- urojeń - najczęściej prześladowcze - omamy i urojenia mają wyrazisty charakter i ulegają szybkim zmianom (w ciągu dni lub nawet godzin);
- zaburzeń myślenia;
- zaburzeń napędu psychomotorycznego;
- euforia lub lęk;
- nastrój depresyjny;
- chwiejny nastrój.

Zaburzenia te ustępują w krótkim czasie i zwykle nie nawracają (u części osób drugi rzut choroby zwykle nie następuje).

1. Działania uprzedzające:

- a) zrobienia listy symptomów psychotycznych (zaprosić specjalistę w tej dziedzinie, omówić skuteczne metody reagowania);
- b) omówienie procedury na forum Rady Pedagogicznej, Zespołu Wychowawczego;
- c) sprawdzenie, jak skutecznie wezwać pogotowie ratunkowe w sytuacji zagrożenia zdrowia/ życia, także spowodowanego atakami psychozy;
- d) opracowanie listy teleadresowej lokalnych organizacji, placówek zajmujących się udzieleniem pomocy osobom chorym psychicznie.

2. Działania interwencyjne:

- a) nie pozostawiaj wychowanka samego;
- b) reaguj spokojnie, łagodnie;
- c) bez rozgłosu przeprowadź wychowanka w spokojne miejsce;
- d) na ile to możliwe, nie rozpowszechniaj w szkole informacji o zdarzeniu;
- e) zawiadom pogotowie ratunkowe (999);

f) nie skupiaj się na rozstrzygnięciu, czy jest psychoza.

3. Działania naprawcze:

- a) jeżeli wychowanek wraca po leczeniu szpitalnym należy przygotować do tego grupę - np. przeprowadzić zajęcia edukacyjne na temat: „czym jest choroba psychiczna” (jeżeli fakt choroby jest ogólnie znany);
- b) jeżeli wychowanek sobie tego nie życzy nie informować grupy wychowawczej;
- c) wziąć pod uwagę skutki uboczne leczenia i choroby przy określeniu wymagań wobec wychowanka;
- d) konsultować postępowanie z lekarzem, który leczył wychowanka (lekarz jednak nie musi udzielać informacji);
- e) udzielić elementarnego wsparcia rodzicom, w tym wskazać możliwość skorzystania z form pomocy dostępnych w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej i Przychodni Zdrowia Psychicznego, przyszpitalnych grupach wsparcia.

XXXVI. Incydent bombowy

1. Symptomy wystąpienia zagrożenia.

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne.

2. Zainteresowania i uwagi wymagają:

- a) rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki itp.;
- b) osoby wyglądające na obcokrajowców;
- c) osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku;
- d) samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (miejscach organizowania imprez i uroczystości); Należy jednak pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi być odmiennej narodowości i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.
- e) O swoich spostrzeżeniach należy zawiadomić dyrektora, który informuje policję.

3. Uwagi:

- a) Zawczasu pomyśl, którędy można się ewakuować w pośpiechu z budynku. Zapamiętaj, gdzie znajdują się klatki schodowe i wyjścia ewakuacyjne;
- b) Zwróć uwagę na ciężkie lub łatwo tłukące się przedmioty, które mogą być przesunięte, zrzucone lub zniszczone podczas wybuchu. Zapamiętaj elementy z najbliższego otoczenia;
- c) Należy również pamiętać o tym, aby nie przyjmować od obcych osób żadnych pakunków oraz nie pozostawiać bagażu bez opieki;
- d) Jeżeli jesteś osobą, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub ujawniła

przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinieneś ten fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w danym miejscu, kierownikowi internatu, dyrektorowi szkoły. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca;

e) Zawiadamiając policję należy podać następujące informacje:

rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot), treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego; numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu;

f) Wskazane jest uzyskanie od policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.

4. Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:

a) Do czasu przybycia policji akcją kieruje w kolejności: kierownik internatu lub inna osoba wskazana przez kierownika np. - wychowawca;

b) Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodnokanalizacyjne, pogotowie energetyczne;

c) Po przybyciu policji na miejsce incydem bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją;

d) Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów;

e) Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia;

f) Pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone lub służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji;

g) Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić administratora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo;

h) Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon;

i) Po ogłoszeniu ewakuacji w miejscu twojej pracy, należy je opuścić, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.);

j) Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.

5. Jak powinieneś zachować się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia „bomby”:

a) Podczas działań związanych z neutralizacją „bomby” zastosuj się do poleceń policji;

- b) Ciekawość może być niebezpieczna- jak najszybciej oddal się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze informuj o zagrożeniu jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę;
- c) Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji niezwłocznie udaj się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniami administratora budynku lub wskazaniami upoważnionych osób;
- d) W przypadku włączenia parkingu dla pojazdów w strefę zagrożenia, nie ratuj swojego samochodu- życie jest ważniejsze.